

HIV/AIDS v Africe

- Virus HIV, který způsobuje nemoc AIDS, byl zřejmě přenesen z opic na člověka už ve 30. letech 20. století
- V současné době je počet Afričanů HIV-pozitivních nebo již nemocných AIDS 25,3 milionů. V 8 afrických zemích je nakaženo minimálně 15% dospělých. V těchto zemích si AIDS vyžádá životy asi jedné třetiny ze současného počtu patnáctiletých v Africe.
- V Africe žije téměř 70% HIV-pozitivních dospělých a 80% HIV-pozitivních dětí na světě. Právě v Africe zemřelo více než dvě třetiny z více než 20 milionů všech, kteří od začátku epidemie AIDS onemocněli podlehl.
- Během roku 2000 propuklo onemocnění u milionů Afričanů nakažených v dřívějších letech a 2,4 milionu lidí zemřelo v důsledku infekce HIV, pro srovnání v roce 1999 jich bylo 2,3 milionu.

Jižní Afrika

- Počet infikovaných mladých Afričanek výrazně převyšuje počet infikovaných mladých Afričanů - v některých zemích je mezi mladistvými pětikrát více nakažených dívek než chlapců. Mezi mladými lidmi nad dvacet let je počet nakažených žen třikrát vyšší než počet nakažených mužů. Mezi Afričankami je největší počet nakažených v nižších věkových kategoriích než u nakažených afrických mužů. To částečně vysvětluje skutečnost, proč v této oblasti připadá 12 HIV-pozitivních žen na 10 HIV-pozitivních mužů.
- Počet HIV-pozitivních dospělých v Botswaně nyní dosahuje šokujících 35,8%; v důsledku rozšíření infekce HIV je nyní očekávaná délka života při narození 44 let namísto 69 bez AIDS. Rozšíření HIV mezi dospělými v Botswaně se od roku 1992 více než ztrojnásobilo, tehdy dosahovala podle odhadů 10%.
- v Jihoafrické republice podíl infikovaných vzrostl z 12,9% zjištěných před necelými dvěma roky na nynějších 19,9%. S celkovými 4,2 milionu infikovaných má Jihoafrická republika nejvyšší počet HIV-pozitivních a nemocných AIDS na světě. Jedná se o nejrychleji rostoucí epidemii na světě.

Východní Afrika

- Podíl infekce ve východní Africe, který byl dříve nejvyšší na celém kontinentě, je sice stále vyšší než výskyt na západě kontinentu, byl však překonán současným výskytem v jižní části Afriky. Rozšíření u dospělých v Etiopii a v Keni už dosáhlo dvoumístné cifry a stále stoupá.
- Přísné preventivní programy pomohly v Ugandě v roce 1999 snížit rozšíření na přibližně 8% - z maxima okolo 14% na začátku 90. let. Rozšíření HIV mezi dívkami ve věku od 13 do 19 let za uplynulých osm let významně pokleslo, zatímco hodnoty u stejně starých chlapců zůstaly téměř nezměněny

Západní Afrika

- Více Západní Afrika je postižena relativně méně, rozšíření v některých zemích nedosahuje 2%. Pobřeží slonoviny však již patří mezi 15 nejhůře postižených zemí na světě. Ve zdaleka nejlidnatější zemi subsaharské Afriky, Nigerii, je HIV nakaženo přes 2,7 milionu lidí.
- V Ghaně v současné době žije přibližně 340 000 lidí s HIV.

Severní Afrika

- V severní Africe chybí dostatek údajů, ale z místních studií v jižním Alžírsku vyplývá, že je nakaženo zhruba 1% těhotných žen navštěvujících předporodní kliniky. Kontrolní stanice v severním i jižním Súdánu informuje o pokračujícím šíření HIV/AIDS mezi obyvatelstvem. V severní Africe a na Blízkém východě se v roce 2000 objevilo asi 80 000 nových případů nakažení.

Ekonomické důsledky

- Z nedávné studie vyplývá, že v roce 1997 výdaje na zdravotní péči v souvislosti s AIDS překročily 2% hrubého domácího produktu v 7 ze 16 afrických zemí, což je závratná cifra u zemí, jejichž celkové výdaje na zdravotnictví činí 3-5% HDP.
- Na základě ekonomických studií se odhaduje, že v roce 2010 bude HDP v Jihoafrické republice o 17% nižší, než by byl bez epidemie AIDS, která připraví hospodářství o 22 miliard USD. V Botswaně AIDS pohltí 20% státního rozpočtu a o 13% sníží příjmy nejchudších obyvatel.

Poprvé se objevují jisté známky stabilizace výskytu HIV v subsaharské Africe. Snížit výskyt infekce pomohla jednak účinná prevence a za druhé i skutečnost, že v některých zemích je již nakažen nejméně každý čtvrtý dospělý a zbývá tedy méně

lidí, u kterých je nová infekce vůbec možná. V roce 2000 se podle odhadů nově nakazilo 3,8 milionu lidí, pro srovnání v roce 1999 to byly 4 miliony. Tento pokles se však nemusí stát dlouhodobým trendem, zejména pokud se zvýší výskyt onemocnění v zemích, kde byl doposud relativně nízký.

Zdroje: www.afrikaonline.cz, www.doktorka.cz, <http://aids.alms.cz>